

SLUŽBA
spievaným
SLOVOM

Vedenie druhých pri spievaní evanjelia

**PRÍLOHA 1:
PLÁNOVANIE BOHOSLUŽIEB**

P1. Plánovanie bohoslužieb

Úvod

To, kam umiestnime piesne (a liturgiu¹) počas bohoslužieb, a ako jedna pieseň nadväzuje na druhú, môže byť kľúčové v našej snahe upriamiť pohľad ľudí na Krista cez spievané evanjelium. Už od ranej cirkvi sa mnohí ľudia snažia vyrozprávať príbeh evanjelia prostredníctvom štruktúry bohoslužieb.²

Nech je naša rola v príprave bohoslužieb akákoľvek, tieto princípy nám ukazujú, aké by mali byť naše priority, a poskytujú nám praktické rady. Aj keď nemáme na starosti priebeh celých bohoslužieb, môžeme k nim prispieť užitočným, na slovo zameraným spôsobom.

Toto nie je jediný spôsob, ako bohoslužby štruktúrovať, ale môže to byť užitočným nástrojom, ktorý nám pomôže komunikovať evanjelium jasne. Tu je jeden prístup k tomu, ako pomáhať ľuďom vidieť Krista v štruktúre našich bohoslužieb...

1. Porozumenie textu

Naším východiskom je text, na ktorý sa počas bohoslužieb káže. Keďže chceme, aby v nás slovo prebývalo bohato, a vykladanie Božieho slova je hlavným spôsobom, akým počujeme Boží hlas, môžeme vystavať bohoslužby okolo textu kázne zvoleného na daný deň. Toto bude znamenať, že keď sa dostaneme ku samotnej kázni, ľudia budú už srdcami a myšliami naladení na pravdy textu kázne – začali sme nad ním rozmýšľať, precítiť ho a vidieť v ňom Krista. Boli sme ponorení v myšlienkach a pocitoch celého textu počas prvej polovice bohoslužieb, čo nám pomôže, aby v nás slovo bohato prebývalo, keď ho budeme počuť v kázni.

2. Nájdenie evanjeliovej štruktúry

Keď sme urobili všetko pre to, aby sme porozumeli textu, môžeme biblickému textu klásť konkrétne otázky, aby nám to pomohlo identifikovať podobu evanjelia, ktorú obsahuje. Otázky to môžu byť napríklad takéto:

Prečítajte si Izaiáš 6:1-10

Čo tu vidíme o Božom charaktere?

Čo tu vidíme o ľudskom stave?

Ako tento text ukazuje na Krista?

Akú reakciu v nás chce autor vyvolať?

Čo nám tento text hovorí o evanjeliu?

¹ Slová, ktoré vyslovuje alebo číta nahlas spolu celé spoločenstvo, napr. vyznania hriechov, apoštolské vyznanie, kolekty a pod.

² Pre detailnejšie štúdium tejto témy pozri Bryan Chapell, *Christ-Centered Worship*. Grand Rapids: Baker Academic, 2009.

Jasná komunikácia s kazateľom je tu úplne kľúčová na to, aby sa štruktúra bohoslužieb zhodovala s tým, čo bude kazateľ hovoriť. Hlavnú tému textu môže kazateľ zdôrazniť inak než my, čo ovplyvní naše štruktúrovanie bohoslužieb.

3. Štruktúrovanie bohoslužieb

Keď sme si položili otázky o texte a zistili, ako nám ukazujú na Krista, môžeme vybrať piesne a liturgiu, ktoré nás počas bohoslužieb prevedú evanjeliom.

Naše zborové bohoslužby nie sú každý týždeň ako biele plátno; už budeme mať nejaký zaužívaný vzor a priebeh našich bohoslužieb, napríklad tradičnú liturgiu alebo spievanie viacerých piesní za sebou. Naším cieľom je využiť tento rytmus, aby previedol ľudí evanjeliom, ktoré je vyjadrené v texte na daný deň.

Tu je príklad, ako môžeme rozvinúť tieto otázky do štruktúry bohoslužieb:

Text	Podoba evanjelia	Návrh piesne/liturgie
Iz 6:1-4	Oslava: Boh je svätý a slávny.	Svätý, svätý, svätý, Bože všemohúci
Iz 6:5	Vyznanie: Sme nečistí hriešnici a nemôžeme byť v prítomnosti svätého Boha.	Príd', ó, Prameň požehnania Spoločné vyznávajú hriechov
Iz 6:6-7	Uistenie a vd'aka: Za náš hriech bolo zaplatené Kristovou obeťou! Cez neho môžeme prísť k Božiemu trónu s dôverou.	Čítanie: Hebrejom 10:19-25 Pred Božím trónom na nebi Aký priateľ je náš Ježiš
Iz 6:8-10	Odpoveď: Žijeme svätý život, aby sme tešili nášho Spasiteľa .	Ja rád ťa mám

Niekedy prejdeme počas bohoslužieb cez príbeh evanjelia niekoľkokrát. Inokedy nás text dovedie k inej štruktúre. Táto metóda nám však môže pomôcť štruktúrovať bohoslužby do podoby evanjelia.

Nebojte sa zmeniť zaužívaný postup

Ak je naším cieľom nechať pravdu *tohto* konkrétneho textu prebývať v nás bohato, máme slobodu prispôbiť priebeh našich bohoslužieb, aby to čo najlepšie vyjadroval. Môžeme sa rozhodnúť nezačať bohoslužby s hlasnou, veselou piesňou, ak nás k spoločným chválam vedie text žalospevného žalmu. Po kázni môžeme spievať viac ako jednu pieseň, ak chceme zdôrazniť konkrétnu pravdu a máme viacero známych piesní, ktoré sa k téme hodia. Aj keď máme vo zvyku začínať bohoslužby s „vypaľovačkou“ alebo vybrať piesne v rovnakej tónine, aby sa zachovala hudobná plynulosť, našou vyššou prioritou je slúžiť evanjeliom cez piesne, ktoré spievame, a cez podobu našich bohoslužieb. Z toho bude mať zhromaždenie väčší duchovný úžitok.

Meňte veci pomaly

Pamätajte na využívanie prvkov, na ktoré je vaše zhromaždenie zvyknuté, ako napríklad liturgia alebo Modlitba Pánova. Nepridávajte príliš veľa nových nápadov naraz ani nerušte príliš veľa starých! Chceme zhromaždeniu slúžiť tým, že uvidia evanjelium v štruktúre bohoslužieb.

Udržiavajte rovnováhu

Počas našich bohoslužieb potrebujeme v piesňach udržiavať rovnováhu. Tak, ako potrebujeme dodržiavať doktrinálne vyváženú stravu v zozname našich piesní (pozri Prílohu 2), chceme mať počas bohoslužieb rovnováhu aj medzi pripomínaním si evanjelia a reagovaním naň. Najlepšie jedlá sú vyvážené počas všetkých chodov, teda nie tri kolá rezňov a potom tri kolá šalátu! Piesne s množstvom slov, ktoré nám pripomínajú evanjelium, je najlepšie vyvážiť pomocou jednoduchších, ktoré nám dajú priestor reagovať. Ak sú všetky naše piesne teologicky „šťavnaté“, môžeme sa ľahko začať cítiť preťažení a prestať sa zapájať. Ak sme teologicky príliš „diétni“, môže byť nejasné, na čo reagujeme, a naše bohoslužby môžu vyvolávať dojem neukotvenosti a prílišnej emotívnosti.

Prijímanie spätnej väzby a robenie zmien

Keď sme strávili tak veľa času hľadaním významu textu, identifikovaním podoby evanjelia a vyberaním piesní a liturgie na bohoslužby, môže sa nám ťažko prijímať spätná väzba od ostatných a robiť zmeny v našich plánoch. Musíme si pripomínať náš väčší cieľ: pomáhať ľuďom hľadať na Krista, keď v nich prebýva Jeho slovo – nie ísť podľa nášho plánu!

Niekedy, po tom, čo náš kazateľ strávil dlhý čas štúdiom textu, zmení zameranie svojej kázne a my budeme musieť veci upraviť. Namiesto defenzívy môžeme reagovať tak, ako nám ukazuje autor listu Hebrejom:

Poslúchajte tých, čo vás vedú, a podriad'ujte sa im, lebo oni bdejú nad vašimi dušami a budú sa za ne zodpovedať. Nech to robia s radosťou, nie so vzdychaním, lebo to by vám neprospelo. - Hebrejom 13:17

Modlite sa!

Počas toho, ako pracujeme s Božím slovom a snažíme sa ukazovať ľuďom evanjelium cez štruktúru našich bohoslužieb, musíme sa s pokorou spoliehať na Boha. Nutne potrebujeme pomoc Svätého Ducha, aby nám pomohol porozumieť Božiemu slovu a pomohol nám ukázať ľuďom Krista. Proste Pána, aby vás učil cez svoje slovo, aby ste mohli ukazovať Krista ostatným.

Ďalšie zdroje

1. Viac o podobe evanjelia na bohoslužbách, pozri Brian Chapell: *Christ-Centered Worship*³ a Mike Casper: *Rhythms of Grace*.⁴
2. *Worship by the Book* (red. D. A. Carson)⁵ dáva niekoľko užitočných príkladov programu bohoslužieb z rôznych cirkevných tradícií.
3. *Pod'me hlbšie* od Nigela Beynona a Andrewa Sacha⁶ dáva užitočné nástroje na lepšie porozumenie biblickým oddielom.

³ Grand Rapids: Baker Academic, 2009.

⁴ Wheaton: Crossway, 2013.

⁵ Grand Rapids: Zondervan Press, 2002.

⁶ Bratislava: Porta Libri, 2012.

ONLINE ZDROJE:
music-ministry.org/dwell-richly
spolocenstvoevanjelia.sk/sluzbaspievanymslovom

S L U Ž B A
spievajúcim
S L O V O M

DOBROVO NÝ PRÍSPEVOK:

Banka: Fio banka
IBAN: SK03 8330 0000 0026 0260 5487
Variabilný symbol: 5070

Kurz Dwell Richly. Autori: Ben Slee, Phil Allcock a Andy Fenton. Copyright © 2019 Ben Slee, všetky práva vyhradené. Toto vydanie vychádza po dohode s Music Ministry. Vydalo Spoločenstvo evanjelia v edícii ReFormatio v spolupráci so zborom CB Paradox, 2024. Preklad Šimon Evin. Ak nie je uvedené inak, všetky citáty sú z Biblia – ekumenický preklad, Slovenská biblická spoločnosť, 2018.